

Fondacija za zaštitu zavičajnog nasleđa
Podunavskih Švaba
ZAVIČAJNA KUĆA
Sremski Karlovci
Andreja Volnog 1A
Januar 2020.

Projekat:

Književni sastav na temu
**NARODNI OBİČAJI PODUNAVSKIH ŠVABA
I RAZVOJ DOBROSUSEDSESKIH ODNOSA**

Polazne osnove

Kao jedan od ciljeva osnivanja Fondacije za zaštitu zavičajnog nasleđa Podunavskih Švaba ZAVIČAJNA KUĆA utvrđeno je i negovanje dobrosusedskih odnosa. Ovaj cilj je osnivač ocenio kao značajan s obzirom na to da živimo u Vojvodini, koja je multinacionalna sredina, već više od tri veka. A upravo takva sredina su i Sremski Karlovci u kojoj Fondacija realizuje svoje aktivnosti.

Ideja

Ideja projekta je da promoviše i doprinese upoznavanju mlade generacije sa primerima dobrosusedskih odnosa. Region Balkana je vekovima predstavljao prostor ratnih vetrometina, pa primera nečovečnog postupanja ima veoma mnogo. Takođe i činjenja zlodela i ratnih zločina. Na sreću, ni primera humanosti nije bilo malo. Marko Miljanov je podučavao svoje sunarodnike da nije dovoljno biti junak, nego treba biti i „čovek“. To je slikovito tumačio tako što junaštvo, kako je govorio, predstavlja čin odbrane sebe od drugog, a čojstvo je kada braniš drugog od sebe.

Dobrosusedski odnosi često nisu jasno uočljivi, o njima se vrlo malo priča i piše, niti su na drugi način dovoljno dostupni u javnosti. Stoga, ideja ovog projekta je da se pokrenu razmišljanja o narodnim običajima, koji izviru u krugu jedne etničke zajednice, ali koji je uvek nadilaze kroz razvijanje, transformisanje i prerastanje u zajedničke običaje više zajednica i integrativnu komponentu njihovog suživota. Pošto je jedno od osnovnih polazišta Fondacije za zaštitu zavičajnog nasleđa Podunavskih Švaba ZAVIČAJNA KUĆA negovanje i promovisanje dobrosusedskih odnosa, Fondacija će razvijati ovu ideju i kroz predloženi projekat.

Cilj projekta

Osnovni cilj projekta je da doprinese izgradnji osnove na kojoj će buduće generacije graditi dobrosusedske odnose i suživot. U tom smislu, bi raspisali konkurs za pismeni rad na temu DOBROSUSEDSESKI ODNOSI I SUŽIVOT SA DRUGIM I DRUGAČIJIM, zasnovanoj na narodnim običajima Podunavskih Švaba, njihovom

bogatom iskustvu u razvoju dobrosusedskih odnosa i suživotu sa drugim i drugačijim.

Radovi bi trebalo da objasne na koji način narodni običaji mogu da povežu ljude različitih zajednica, odnosno na koji način običaji različitih nacija srastaju u zajedničke običaje jedne multietničke, multikulturalne, multireligiozne i multijezičke zajednice, sa bogatim iskustvom dobrosusedskih odnosa i suživotom, kakvu predstavlja Autonomna Pokrajina Vojvodina.

Cilj ovog projekta je i to da se promovisanjem i podizanjem svesti o dobrosusedskim odnosima i zajedničkom životu različitih zajednica doprinese smanjivanju suprotnih, negativnih tendencija i njihovom svođenju na što manju meru. Sremski Karlovcima su Vojvodina u malom, kada je multietničost, multikulturalnost, multireligioznost i multijezičnost u pitanju. Zato je ovaj gradić idealno mesto za promovisanje predloženog projekta. U Sremskim Karlovcima žive Srbi, Hrvati, Mađari, Slovaci, Slovenci, Rusi, Rusini, Albanci, Palestinci, Ukrajinci, Bugar, Nemci i drugi narodi. Svi oni govore svojim jezikom i upražnjavaju i neguju svoju kulturu. Ovde žive hrišćeni – pravoslavci, grkokatolici, reformisti, protestanti, adventisti, rimokatolici, evangelisti, jevreji, muslimani i ostali. Oni žive u dobrosusedskim odnosima, druže se, zajedno proslavljaju praznike i učestvuju u zajedničkim društvenim manifestacijama, kumuju jedno drugom, međusobno se venčavaju i svakodnevno unapređuju suživot.

Ovakvih sredina ima širom Vojvodine, te tema predloženog projekta ne bi bila ograničena samo na lokalne primere.

Očekivani rezultati

Očekujemo da realizacijom ovog projekta kod mladih ljudi učvrstimo znanje o narodnim običajima kao izvoru dobrosusedskih odnosa, jer pretpostavljamo da oni žive u takvom ambijentu. Pored svih različitosti, dobrosusedstvo vojvođanskih nacija traje nekoliko vekova. Doduše, ono je u pojedinim vremenima bilo ozbiljno poljuljano, a poslednji put u relativno bliskoj prošlosti. Zato je potrebno da promovišemo dobrosusedske odnose i običaje koji povezuju ljude različitih zajednica i da ka tom cilju uputimo mlade ljude koji treba da nastave zajedno da žive na ovim prostorima.

Učesnici

Pravo učešća imaju mladi između 15 i 21 godine života. Poziv za učešće u konkursu bi uputili javno, preko lokalnih sredstava informisanja, preko interneta i na sajtu Fondacije. Ovaj poziv bi uputili i bibliotekama, koje bi zamolili da ga javno istaknu u svojim prostorijama. Radovi bi se dostavljali na srpskom ili na nemačkom jeziku.

Vrednovanje radova

Ocenu realne, književne, ali i drugih vrednosti bi utvrdio stručni kolegijum od tri - pet članova. Stručni kolegijum bi imenovali, vodeći računa o kompetentnosti, stručnosti i aktivnosti kandidata kada su dobrosusedski odnosi u pitanju.

Nagrade

Alternativa a)

Autorima deset prvoplasiranih radova bi dodelil zahvalnice sa prigodnom poklonknjigom, a autore tri prvoplasirana rada bi nagradili novčanim iznosima - jednokratnim stipendijama: 30.000,00, 20.000,00 i 10.000,00 RSD.

Nagrađene radove bi objavili u našem časopisu FENSTER i ponudili drugim izdavačima na objavljivanje.

Alternativa b)

Za autore deset prvoplasiranih radova bi organizovali nagradno putovanje u Nemačku - Baden Württemberg u trajanju od 3 - 5 dana. Tamo bi posetili gradove Ulm, Štuttgart i Sindelfingen, te načinili više izleta u okolinu (nastanak Dunava, kod Donauesingena), posetili Centralni muzej Podunavskih Švaba u Ulmu, organizovali radionice, predavanje i tribine.

Opređenje za alternativu a) ili b) ćemo imati već u trenutku raspisivanja konkursa, tako da ćemo to naznačiti u tekstu konkursa.

Okupljanje učesnika

Alternativa a)

Autore deset, po oceni stručnog kolegijuma, najuspešnijih tekstova bi pozvali i okupili u Sremskim Karlovcima jedan vikend (petak, subota i nedelja - u zavisnosti od budžeta, atmosferskih prilika i dr. moguće je i kraće vreme), radi upoznavanja i druženja. Za vreme boravka u Karlovcima bi za učesnike organizovali radionice, u koje bi uključili i mlade iz Sremskih Karlovaca, koje zanima tema suživota i dobrosusedskih odnosa. Za autore i ostale učesnike bi obezbedili odgovarajući smeštaj sa ishranom. Za vreme boravka u Sremskim Karlovcima za učesnike bi organizovali i razgovor sa jednim piscem i aktivistima Fondacije.

Alternativa b)

U slučaju primene ove alternative autori deset najuspešnijih tekstova bi dobili potrebne informacije i uputstva za dalje postupanje.

Završna svečanost i dodela nagrada

Rezultate konkursa bi objavili na prigodnoj svečanosti, kada bi i dodelili nagrade.

Priznanja i nagrade bi dodelili na završnoj svečanosti. Kao deo ove svečanosti organizovali bi manji muzički koncert uz učešće studenata muzičke akademije iz Novog Sada, muzičke škole ili pak učenika Kalovačke gimnazije, na kome bi izveli dela najpoznatijih kompozitora, odnosno muziku koju vole mladi. Za prisustvo svečanosti bi uputili javni poziv, a mlade Sremskokarlovčane bi pozvali i putem udruženja koja rade

u Sremskim Karlovcima i plakatima.

Nakon svečanosti organizovali bi posluženje za učesnike i posetioce, kako bi i simbolično promovisali negovanje dobrosusedskih odnosa.

Vreme i rok za realizaciju projekta

Realizaciju projekta (završetak) planiramo za septembar/ oktobr. Rok za dostavu radova bi bio dva meseca, a u narednom roku od mesec dana bi stručni kolegijum pregledao i obradio prispele radove, ocenio i na osnovu toga odredio deset prvoplasiranih.

Odluku o nagradama za tri prvoplasirana bi doneo upravni odbor Fondacije ZAVIČAJNA KUĆA, na predlog stručnog kolegijuma.

Organ za realizaciju projekta

Projekat će sprovesti Koordinacioni odbor od 3 - 5 članova. Predsednika i članove koordinacionog odbora će imenovati Predsednik Fondacije.

Tehnička pitanja

Sva pitanja koja se tiču stručne, tehničke, pedagoške i vaspitne realizacije, počev od raspisivanja konkursa do dodele nagrada i boravka u Sremskim Karlovcima, bi regulisali odlukom upravnog odbora Fondacije.

*Predsednik,
Stjepan A. Seder*

